

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VASLUI
Str. Donici, nr.2, Tel. 0235/311928, Fax 0235/311715, 0235/319234

Avizat
Inspector de specialitate,
prof. Mihaela Ciocoiu

Avizat,
Inspector Activitati Educative
prof. Daniela Jitca

Avizat
Inspector General
prof. Gabriela Plăcintă

Inspector de specialitate,
prof. Nicolae Ionescu

Inspector de specialitate,
prof. Eduard Andriescu

CASA CORPULUI DIDACTIC VASLUI

Avizat
Director, prof. Cristinel Popa

Concurs Județean Interdisciplinar

Literatură română – Istorie - Geografie

Organizat de Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir” Vaslui

Avizat,
Director, prof. Asmarande Petru

Coordonatori: *prof. Asmarande Petru* – Geografie
prof. Baciu Alina – Limba și literatura română
prof. Carp Dorina – Istorie
prof. Ștefan Aurora – Limba și literatura română
prof. Ursachi Oana – Geografie

Colaboratori: *prof. Mihaela Ciocoiu*, Inspector de specialitate
prof. Nicolae Ionescu, Inspector de specialitate
prof. Eduard Andriescu, Inspector de specialitate

Concurs Județean Interdisciplinar

„Descrierea Moldovei”

ARGUMENT

Complexitatea lumii în care trăim nu poate fi explicată și înțeleasă doar dintr-o singură perspectivă. Adevărata cunoaștere este atinsă prin cumularea informațiilor dobândite din diferite domenii de studiu.

Cunoașterea unei națiuni impune investigarea acesteia din cel puțin trei perspective: perspectiva geografică, perspectiva istorică și, nu în ultimul rând, perspectiva umană.

O personalitate complexă a fost Dimitrie Cantemir, un mare geograf, istoric și scriitor român. Opera sa – „Descrierea Moldovei” – este cea mai bună dovadă în sprijinul acestei informații.

Acest concurs a fost organizat cu intenția de a face cunoscută imaginea personalității complexe a lui Dimitrie Cantemir. În plus, sperăm ca un astfel de concurs să motiveze elevii să privească lucrurile în ansamblul lor și nu doar pe părți componente, să facă diferite conexiuni și să își exprime cu hotărâre propriile opinii.

OBIECTIVE

Concursul a fost gândit ca un omagiu adus marelui scriitor și istoric Dimitrie Cantemir și se adresează elevilor din clasele V – VIII din județul Vaslui care dau dovadă de reale înclinații artistice sau care au o pasiune deosebită pentru istorie sau geografie.

Obiective:

- ✓ promovarea ideilor de competitivitate și de performanță;
- ✓ afirmarea propriei identități prin cunoașterea moștenirii naționale în domeniile literatură, istorie și geografie;
- ✓ îmbunătățirea sistemului de comunicare a elevilor prin activități realizate în cooperare cu celelalte școli ale județului;
- ✓ atragerea elevilor spre lectură;
- ✓ stimularea spiritului creativ al elevilor;
- ✓ utilizarea surselor de informare pentru rezolvarea unei situații problemă;

- ✓ dezvoltarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți;
- ✓ utilizarea limbajului specific în prezentarea și explicarea realității geografice;
- ✓ respectul pentru diversitatea naturală și umană a lumii;
- ✓ disponibilitate pentru educație permanentă.

METODOLOGIA DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A CONCURSULUI

Concursul se organizează pe următoarele etape:

1) la nivel de școală – în perioada 12 – 16 octombrie 2015;

2) faza județeană – 20 - 23 octombrie 2015.

Concursul se bazează pe participarea directă a elevilor. Școlile care doresc să participe la acest concurs, vor trimite listele cu elevii calificați la faza județeană școlii organizatoare până la data de 19 octombrie. Fiecare școală poate trimite câte 3 elevi pe nivel de clasă pentru fiecare secțiune în parte.

Tabelele cu participanți vor fi trimise până pe data de 19 octombrie 2015 pe adresa de mail scoala2vaslui@yahoo.com.

Concursul constă în realizarea unui eseu pe temă dată pornind de la informații sau citate extrase din opera lui Dimitrie Cantemir *Descrierea Moldovei*. Concursul este organizat pe secțiuni:

a. Secțiunea *Creație literară* – elevii vor realiza un eseu literar

b. Secțiunea *Creație istorică* – elevii vor realiza un eseu cu tematică istorică

c. Secțiunea *Creație geografică* – elevii vor realiza un eseu cu tematică geografică

Pentru că acest concurs a fost gândit ca un omagiu adus personalității lui Dimitrie Cantemir, eseu pe care trebui să îl alcătuiască elevii participanți la concurs va fi urmat de un set de întrebări legate de viața și opera marelui istoric și scriitor. Toate întrebările vor fi formulate doar din biografia atașată acestui regulament.

BIBLIOGRAFIE

1. Descrierea Moldovei, Dimitrie Cantemir

a. Secțiunea *Creație literară*

Partea politică – cap. VIII *Despre obiceiurile curții domnești*

b. Secțiunea *Creație istorică*

Partea politică – cap. III *Despre obiceiurile vechi și noi la înscăunarea unui domn al Moldovei*

cap. IV *Despre întărirea domnilor*

c. Secțiunea *Creație geografică*

- pentru clasele V - VI

Partea geografică - cap. VI *Despre câmpiile și pădurile Moldovei*

- cap. VII *Despre animalele sălbatice și domestice*

- pentru clasele VII – VIII

Partea geografică - cap. III *Despre apele Moldovei*

- cap. VI *Despre câmpiile și pădurile Moldovei*

- cap. VII *Despre animalele sălbatice și domestice*

BIOGRAFIE

DIMITRIE CANTEMIR

Viața și posteritatea

26 octombrie 1673 – se naște într-o familie nobilă, în localitatea *Silișteni* din comuna Fălcu, azi comuna Dimitrie Cantemir, din județul Vaslui, în partea de sud a orașului Huși. A fost fiul lui Constantin și al Anei, născută Bantaș.

1688-1690 – stă în Constantinopol ca zălog al tatălui său pe lângă Înalta Poartă, înlocuindu-l pe Antioh, devenit ulterior domn al Moldovei

martie - aprilie 1693 - după moartea tatălui său, a fost domn al Moldovei, dar Înalta Poartă nu l-a confirmat, astfel încât s-a întors la Constantinopol pentru a-și continua studiile la Academia Patriarhiei Ecumenice. Cu prilejul unui război turco-austriac, soldat cu bătălia de la Zenta, a traversat Banatul. Antioh, fratele mai mare, și-a însușit întreaga moștenire, lăsându-l într-o situație precară.

din 1695 - a fost capucehaie, adică reprezentant la Constantinopol al fratelui său Antioh, acesta fiind ales domn

în 1699 - s-a căsătorit cu fiica lui Constantin Cantacuzino Stolnicul, Casandra, care i-a dăruit pe Matei, Constantin, Șerban, Maria și Antioh (viitorul poet, scriitor și diplomat rus Antioh Cantemir (1709 - 1744); din a doua căsătorie (după moartea Casandrei), cu fiica unui general rus, a avut o fată: Anastasia.

în 1710 - turcii l-au înscăunat pe Dimitrie Cantemir la Iași , având încredere în el

2 aprilie-13 aprilie 1711 – noul domn-cărturar a încheiat la *Luțk*, în Rusia, un tratat secret de alianță cu Petru cel Mare, în speranța eliberării țării de sub dominația turcă și precizând integritatea granițelor și faptul că ele vor fi apărate de armata Moldovei. Tratatul a fost publicat de Cantemir în spațiul german. În politica externă s-a orientat spre Rusia ca entitate ortodoxă, opusă Islamului. A fost un adept al domniei autoritare, adversar al atotputernicei mari boierimi și a fost împotriva transformării țăranilor liberi în șerbi. După numai un an de domnie (1710 - 1711), s-a alăturat lui Petru cel Mare în războiul ruso-turc, dar n-a plasat Moldova sub suzeranitate rusească. După ce creștinii au fost înfrânți de turci în Bătălia de la Stănilești - ținutul Fălciu pe Prut, neputându-se întoarce în Moldova, a fugit în Rusia, unde a rămas cu familia sa. A devenit consilier intim al lui Petru I (după ce a fost ajutat de ambasadorii Olandei și Franței la Înalta Poartă) și a desfășurat o activitate științifică rodnică.

la 1 august 1711 - i s-a acordat un domeniu feudal lângă Harkov și a fost investit cu titlul de Principe Serenissim al Rusiei. A contribuit la cartografierea Rusiei și a lucrat în sistem Mercator. Colecția sa de hărți, scrise în latină, se află în Arhiva Cabinetului lui Petru cel Mare de la Petersburg. A scris *Hronicul a vechimei romano-moldo-vlahilor*, susținând latinitatea limbii și a poporului format pe teritoriul vechii Dacii, inclusiv faptul că româna are patru dialecte. Această lucrare a devenit o referință

fundamentală pentru corifeii Școlii Ardelene. Ca membru al Academiei din Berlin a corespondat cu Leibniz, încercând să stabilească principiile fondării unei Academii Ruse.

în 1714 – a fost primul român ales membru al Academiei din Berlin; este considerat până astăzi unul dintre marii umaniști ai Europei

1723 - a murit în refugiu, după campania lui Petru cel Mare la Marea Caspică, în zona Derbent și a fost înmormântat în Rusia, la Dmitrievka, în biserica Sf. Nicolae, construită după planurile sale și cu hramul ca al Bisericii Domnești din Iași.

în 1935 - osemintele sale au fost repatriate grație lui Nicolae Iorga și se odihnesc în Biserica Trei Ierarhi din Iași

în 1973 - a fost turnat un film artistic de lung metraj în Moldova, intitulat *Dimitrie Cantemir* de Vlad Ioviță și Vitali Kalashnikov.

în 1975 - a fost turnat un film artistic de lung metraj în România, intitulat *Cantemir și Muschetarul roman*, în regia lui Gheorghe Vitanidis

în aprilie 2003 - un parc din Istanbul a primit numele lui Dimitrie Cantemir.

pe 25 iunie 2007 - a fost inaugurat la Istanbul, *Muzeul Dimitrie Cantemir*, aflat în Casa Cantemir din cartierul Fener, unde cărturarul a locuit.

Opere principale

- Divanul sau Gâlceava înțeleptului cu lumea sau Giudețul sufletului cu trupul, scrisă în română și tipărită la Iași, în 1698. Această operă este *prima lucrare filozofică românească*.
- Sacrosanctae Scientiae Indepingibilis Imago, 1700, lucrare filosofică.
- Istoria ieroglifică, scrisă la Constantinopol în română (1703 - 1705). Este considerată prima încercare de roman politico-social.
- Istoria Creșterii și Descreșterii Curții Otomane, redactată în latină (Historia incrementorum atque decrementorum Aulae Othomanicae) între 1714 și 1716. Lucrarea a fost tradusă și publicată în limbile engleză, franceză și germană.
- Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor, scris mai întâi în latină, dar tradus apoi de autor în română (1719 - 1722).
- Descriptio Moldaviae (Descrierea Moldovei), scrisă în latină (1714 - 1716), când trăia în Rusia, la cererea Academiei din Berlin.